

Категорія справи № 640/9234/19: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів.**

Надіслано судом: **21.01.2020**. Зареєстровано: **22.01.2020**. Оприлюднено: **22.01.2020**.

Дата набрання законної сили: **21.01.2020**

Номер судового провадження: **К/9901/26611/19**

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

Іменем України

21 січня 2020 року

Київ

справа №640/9234/19

адміністративне провадження №К/9901/26611/19

Верховний Суд у складі колегії судів Касаційного адміністративного суду:

головуючого - Губської О. А.,

суддів: Єресько Л.О., Соколова В.М.,

розглянув у порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін за наявними у справі матеріалами адміністративну справу

за позовом ОСОБА_1 до Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві, третя особа - **ОСОБА_2** про визнання незаконною та скасування постанови, провадження по якій відкрито

за касаційною скаргою ОСОБА_1 на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 14 червня 2019 року, прийняте у складі судді Каракашьяна С.К. та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 15 серпня 2019 року, прийняту у складі колегії суддів: Мельничука В.П. (головуючий), Ісаєнко Ю.А., Ліचेцького І.О.

I. Суть спору:

1. **ОСОБА_1** (надалі також **ОСОБА_1** , позивач) звернулася до суду з позовом до Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві, в якому просила:

1.1. визнати дії державного виконавця Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчука Дмитра Олександровича, що виразились у винесенні постанови про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. 00 коп. від 21 травня 2019 року - неправомірними, а постанову про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. 00 коп. від 21 травня 2019 року - незаконною;

1.2. визнати протиправною та скасувати постанову державного виконавця Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчука Дмитра Олександровича про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. 00 коп. від 21 травня 2019 року, винесену в рамках виконавчого провадження № 58189424.

2. В обґрунтування своїх вимог позивач зазначає, що оскаржувана постанова винесена не в день, в який мало виконуватися рішення суду 20 травня, а наступного дня. Також позивач вказує, що ухвала Голосіївського районного суду міста Києва від 10 грудня 2018 року по справі № 752/21544/18 про зобов'язання **ОСОБА_1** забезпечити явку малолітньої **ОСОБА_3** до Міського центру дитини кожного понеділка з 15 години до 16 години 30 хвилин для проведення спільних зустрічей з **ОСОБА_2** у присутності **ОСОБА_1** та фахівця Міського центру дитини (за згодою), без участі будь-яких інших осіб, не виконується з поважних причин, отже у відповідача були відсутні підстави, визначені стаття 63, 75 Закону України «Про виконавче провадження», для накладення штрафу.

3. Відповідач позов не визнав та просив відмовити в його задоволенні з огляду на законність і обґрунтованість спірної постанови.

II. Установлені судами фактичні обставини справи

4. Постановою державного виконавця Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчука Дмитра Олександровича від 28 січня 2019 року відкрито виконавче провадження № 58189424 з примусового виконання виконавчого листа, виданого Голосіївським районним судом міста Києва 22 січня 2019 року № 752/21544/18, про зобов'язання **ОСОБА_1** забезпечити явку малолітньої **ОСОБА_3** до Міського центру дитини кожного понеділка з 15 години до 16 години 30 хвилин для проведення спільних зустрічей з **ОСОБА_2** у присутності **ОСОБА_1** та фахівця Міського центру дитини (за згодою), без участі будь-яких інших осіб.

5. 18 лютого 2019 року державним виконавцем Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчуком Дмитром Олександровичем складений акт державного виконавця про те, що 18 лютого 2019 року о 15:00 години **ОСОБА_1** з дитиною до Міського центру дитини не з'явився. При цьому, 18 лютого 2019 року зустріч не відбулась.

6. У зв'язку з викладеним, державним виконавцем Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчуком Дмитром Олександровичем прийнято постанову про

накладення штрафу від 19 лютого 2019 року, якою на позивача відповідно до статті 75 Закону України «Про виконавче провадження» накладений штраф в сумі 1700,00 грн.

7. В подальшому, 25 лютого 2019 року державним виконавцем Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчуком Дмитром Олександровичем складений акт державного виконавця про те, що 25 лютого 2019 року о 15:00 години ОСОБА_1 з дитиною до Миського центру дитини не з'явилися. 25 лютого 2019 року зустріч не відбулась.

8. Державним виконавцем Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчуком Дмитром Олександровичем прийнято постанову про накладення штрафу від 26 лютого 2019 року, якою на позивача відповідно до статті 75 Закону України «Про виконавче провадження» накладений штраф в сумі 3400,00 грн.

9. Вказані про накладення штрафу від 19 лютого 2019 року та від 26 лютого 2019 року були оскаржені позивачем до суду.

10. В подальшому, відповідно до постанови про виправлення помилки від 24 травня 2019 року державним виконавцем Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчуком Дмитром Олександровичем прийнято постанову про накладення штрафу від 21 травня 2019 року, якою на позивача відповідно до статті 75 Закону України «Про виконавче провадження» накладений штраф в сумі 3400,00 грн., в зв'язку з тим, що позивачем не було забезпечено явки малолітньої дитини 20 травня 2019 року о 15:00 годині до Миського центру дитини.

11. Позивач стверджує про наявність поважних причин, якими обумовлюється виконання рішення суду, посилаючись при цьому на висновок судово-психіатричного експерта № 9 від 12 лютого 2019 року.

12. Даним висновком стверджується, що психоемоційний стан малолітньої ОСОБА_3 характеризується негативним емоційними змінами у вигляді нестійкого настрою, емоційної лабільності, наявності вираженої тривоги та страху з регресивною поведінкою та актуалізацію негативних емоційних переживань страхітливих спогадів під час обговорення особистості батька, що є свідченням психотравматичного впливу на психіку дитини. Виявлені негативні емоційні прояви співставні з обставинами щодо наявності випадків насилля з боку батька по відношенню до матері у присутності дитини, які викладені у наданих для дослідження матеріалах. До батька дитина виявляє виражене негативне ставлення, прихильності до нього вона не виявляє, а навпаки під час обговорення особистості батька у дитини спостерігається виражена тривога, страх з регресивною поведінкою та негативізм. ОСОБА_3 виявляє стійке бажання до спільного проживання з матір'ю та значуще позитивне ставлення до неї. Дитина категорично відкидає будь-який варіант спільного проживання з батьком та на обговорення будь-яких умов проживання з батьком реагує з вираженим підвищенням тривоги та негативізму, що є проявом пережитої психотравми.

13. Також, позивач посилається на лист Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 23.04.2019 № 06/0428, за змістом якого підтверджується проведення занять та діагностики малолітньої, та її небажання зустрічатися з батьком.

14. Позивач стверджує, що вищезазначені обставини, в силу приписів статей 63 та 75 Закону України «Про виконавче провадження», є поважними причинами невиконання рішення.

15. Вважаючи вищезначену постанову про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. протиправною, позивач звернулася до суду з даним адміністративним позовом.

III. Рішення судів першої й апеляційної інстанцій і мотиви їх ухвалення

16. Окружний адміністративний суд міста Києва рішенням від 14 червня 2019 року, яку залишено без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 15 серпня 2019 року, у задоволенні позовних вимог відмовив.

17. Відмовляючи у задоволенні позову суд першої інстанції, з висновком якого погодився й апеляційний суд, виходив з того, що обов'язком позивача, як боржника за виконавчим провадженням, є забезпечення явки малолітньої для проведення контакту з третьою особою, що не може бути унеможливлено небажанням дитини спілкуватися. Натомість, забезпечення спілкування до кола обов'язків позивача не віднесено.

IV. Провадження в суді касаційної інстанції

18. Не погоджуючись з рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій, позивач звернулася з касаційною скаргою, в якій, посилаючись на неправильне застосування судами першої та апеляційної інстанції норм матеріального та процесуального права, просила скасувати вказані судові рішення та ухвалити нове рішення, яким не направляючи справу на новий розгляд, задовольнити позовні вимоги в повному обсязі.

19. В обґрунтування вимог касаційної скарги посилається на те, що судами не враховано, що жодним рішенням суду на малолітню ОСОБА_3 не покладено обов'язок зустрічатися та спілкуватися з батьком, стягувачем у виконавчому провадженні. Примушування дитини до такого спілкування є протиправним та таким, що порушує її права, а також не відповідає якнайкращому забезпеченні її інтересів. Боржник не чинить жодних перешкод у спілкуванні дитини зі стягувачем, а тому державним виконавцем Ковальчуком Д.О. безпідставно винесено постанову про накладення штрафу в розмірі 3400 грн, 00 коп. Про об'єктивну неможливість прибути на виконавчі дії боржник особисто або через представників належним чином повідомляє державного виконавця письмовою заявою з доданими підтверджуючими документами або усно з подальшим долученням доказів до матеріалів виконавчого провадження. Попри це, державним виконавцем, нехтуючи та грубо порушуючи норми Конституції України, Сімейного кодексу України, Конвенції про права дитини, Закону України «Про виконавче провадження», Інструкції з організації примусового виконання рішень, винесено незаконну постанову про накладення штрафу.

19.1. Так, скаржником зазначено, що постанову від 21 травня 2019 року про накладення штрафу винесено не зважаючи на те, що до Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві боржником подано клопотання про відкладення виконавчих дій із повідомленням та обґрунтуванням про неможливість їх проведення. Так, у поданому клопотанні, серед іншого, наголошено, що відповідно до листа Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 23 квітня 2019 року № 06/0428, зі слів малолітньої ОСОБА_3, вона боїться батька (стягувана у виконавчому провадженні), не виявляє бажання зустрітись з ним, заявляє, що не хоче його бачити. Спеціалістом-психологом рекомендовано продовжувати створювати стабільне психологічне середовище для повного відновлення після психологічних травматичних ситуацій, в яких дитина була свідком. Задля цього врегулювати стабільний режим активності та відпочинку, утриматись від спілкування з батьком до повної стабілізації психоемоційного стану дитини. Водночас, з малолітньою ОСОБА_3 проводиться постійна,

довготривала та результативна психокорекційна робота. У зв'язку з вищенаведеним, задля найкращого забезпечення інтересів дитини, вважали неможливим та просили відкласти проведення виконавчих дій, призначених на 20 травня 2019 року.

19.2. Також, скаржник зазначає, що під час вчинення виконавчих дій та складання актів державного виконавця, державним виконавцем Ковальчуком Д.О. не залучаються поняті чи свідки для підтвердження чи спростування зафіксованих в Акті даних. Так, підставою для винесення постанови від 21 травня 2019 року про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. 00 коп. став, відповідно до постанови, встановлений державним виконавцем факт невиконання рішення суду у вівторок, 21 травня 2019 року. При цьому, оскільки рішення суду має виконуватись щопонеділка, а 21 травня 2019 року припало на вівторок, вихід державного виконавця у цей день за місцем виконання рішення та встановлення факту виконання чи невиконання рішення не відповідає вимогам чинного законодавства.

19.3. Судами попередніх інстанцій не надано належної правової оцінки тому, що рішенням Округного адміністративного суду міста Києва від 31 травня 2019 року, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 30 липня 2019 року у справі № 640/6947/19, які набрали законної сили, позов ОСОБА_1 задоволено частково. Визнано протиправними та скасовано постанову державного виконавця Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Ковальчука Дмитра Олександровича про накладення штрафу в розмірі 1700 грн. від 19 лютого 2019 року та постанову про накладення штрафу у розмірі 3400 грн. від 26 лютого 2019 року, винесені в рамках виконавчого провадження №58189424. У вищенаведеному рішенні Округного адміністративного суду міста Києва від 31 травня 2019 року, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 30 липня 2019 року, суд першої інстанції оцінюючи надані позивачем письмові докази дійшов правомірному висновку, що позивачем доведено поважність причин невиконання 18 лютого 2019 року зазначеного вище судового рішення про забезпечення побачення дитини з ОСОБА_2, що в свою чергу свідчить про необґрунтованість оскаржуваної постанови від 19 лютого 2019 року про накладення штрафу. Як наслідок, необґрунтованою є також постанова від 25 лютого 2019 року. При цьому, суди виходили з обставин поважності причин невиконання позивачем рішення щодо забезпечення явки малолітньої ОСОБА_3 до Миського центру 18 лютого 2019 року. Аналогічно, з цих самих підстав, а саме, за відсутності ознаки повторності невиконання рішення суду, цілком незаконною є оскаржувана постанова про накладення штрафу у розмірі 3400 грн від 21 травня 2019 року, яка безпідставно не була скасована оскаржуваними рішеннями судів. При винесенні оскаржуваних рішень судами попередніх інстанцій мало місце неправильне застосування норм матеріального права, зокрема, ст. 75 Закону України «Про виконавче провадження».

19.4. Крім того, скаржник зазначає, що ухвалу суду, на підставі якої було відкрите та здійснювалось виконавче провадження №58189424, скасовано, а виконавче провадження - закінчено. Так, постановою Київського апеляційного суду від 20 червня 2019 року ухвалу Голосіївського районного суду міста Києва Шевченко Т.М. від 10 грудня 2018 року по справі № 752/21544/18 про забезпечення позову ОСОБА_2 визнано незаконною, безпідставною та скасовано. В задоволенні заяви ОСОБА_2 про забезпечення позову відмовлено повністю. Виконавче провадження за вказаною ухвалою Голосіївського районного суду міста Києва Шевченко Т.М. від 10 грудня 2018 року по справі № 752/21544/18 про забезпечення позову ОСОБА_2 - закінчено постановою старшого державного виконавця Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Київ Головного територіального управління юстиції у місті Києві Норки Є.В. від 26 червня 2019 року.

19.5. Позивач вказує, що судами попередніх інстанцій в порушення норм процесуального права проігноровано невиконання відповідачем у справі покладеного на нього обов'язку доказування правомірності оскаржуваних дій.

19.6. Також, на думку скаржника, судами першої та апеляційної інстанцій порушено порядок присудження доказів до матеріалів справи та покладено недопустимі докази в основу оскаржуваних рішень. В ході розгляду справи, ОСОБА_2 до матеріалів судового провадження було долучено ряд документів, які в порушення ч. 9 ст. 79 КАС України, заздалегідь не направлялись сторонам провадження. Більше того, про їх наявність сторона позивача дізналась лише на стадії дослідження доказів судом.

20. ОСОБА_2 у відзиві на касаційну скаргу вказує на її безпідставність та просить залишити її без задоволення, а рішення суду першої та апеляційної інстанції - без змін.

V. Джерела права й акти їх застосування

21. За приписами частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

22. 5 жовтня 2016 року набрав чинності Закон України «Про виконавче провадження» від 02 червня 2016 року №1404-VIII (далі - Закон №1404-VIII).

23. Відповідно до статті 1 Закону № 1404-VIII виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) - це сукупність дій визначених у цьому Законі органів і осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією України, цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, а також рішеннями, які відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню.

24. Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 3 Закону № 1404-VIII відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню рішення на підставі виконавчих листів та наказів, що видаються судами у передбачених законом випадках на підставі судових рішень, рішень третейського суду, рішень міжнародного комерційного арбітражу, рішень іноземних судів та на інших підставах, визначених законом або міжнародним договором України.

25. Згідно з частиною першою статті 18 Закону № 1404-VIII виконавець зобов'язаний вживати передбачених цим Законом заходів щодо примусового виконання рішень, неупереджено, ефективно, своєчасно і в повному обсязі вчиняти виконавчі дії.

26. Відповідно до частини третьої статті 18 Закону № 1404-VIII виконавець під час здійснення виконавчого провадження має право проводити перевірку виконання боржниками рішень, що підлягають виконанню відповідно до цього Закону; накладати стягнення у вигляді штрафу на фізичних, юридичних та посадових осіб у випадках, передбачених законом.

27. Згідно з частиною 6 статті 26 Закону № 1404-VIII за рішенням немайнового характеру виконавець у постанові про відкриття виконавчого провадження зазначає про необхідність виконання боржником рішення протягом 10 робочих днів (крім рішень, що підлягають негайному виконанню, рішень про встановлення побачення з дитиною).

За рішенням про встановлення побачення з дитиною, державний виконавець у постанові про відкриття виконавчого провадження зазначає про необхідність виконання боржником рішення шляхом забезпечення побачень стягувача з дитиною в порядку, визначеному рішенням.

28. Відповідно до частин першої та другої статті 63 Закону № 1404-VIII за рішеннями, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, виконавець наступного робочого дня після закінчення строку, визначеного частиною шостою статті 26 цього Закону, перевіряє виконання рішення боржником. Якщо рішення підлягає негайному виконанню, виконавець перевіряє виконання рішення не пізніше як на третій робочий день після відкриття виконавчого провадження. У разі невиконання без поважних причин боржником рішення виконавець вносить постанову про накладення на боржника штрафу, в якій також зазначаються вимога виконати рішення протягом 10 робочих днів (за рішенням, що підлягає негайному виконанню, - протягом трьох робочих днів) та попередження про кримінальну відповідальність.

29. Відповідно до статті 64-1 Закону № 1404-VIII виконання рішення про встановлення побачення з дитиною полягає у забезпеченні боржником побачень стягувача з дитиною в порядку, визначеному рішенням.

Державний виконавець здійснює перевірку виконання боржником цього рішення у час та місці побачення, визначених рішенням, а у разі якщо вони рішенням не визначені, то перевірка здійснюється у час та місці побачення, визначених державним виконавцем.

У разі невиконання без поважних причин боржником рішення державний виконавець складає акт та вносить постанову про накладення на боржника штрафу у розмірі, визначеному частиною першою статті 75 цього Закону. У постанові зазначаються вимога виконувати рішення та попередження про кримінальну відповідальність.

У разі повторного невиконання без поважних причин боржником рішення державний виконавець складає акт, вносить постанову про накладення на боржника штрафу в подвійному розмірі, надсилає до органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення, звертається з поданням про тимчасове обмеження боржника у праві виїзду за межі України до суду за місцезнаходженням органу державної виконавчої служби, вносить вмотивовану постанову про встановлення тимчасового обмеження боржника у праві керування транспортними засобами (із врахуванням обмежень, передбачених частиною десятою статті 71 цього Закону) та вживає інші заходи примусового виконання рішення, передбачені цим Законом.

30. Згідно із статтею 75 Закону № 1404-VIII у разі невиконання без поважних причин у встановлений виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі виконавець вносить постанову про накладення штрафу на боржника - фізичну особу у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на боржника - юридичну особу - 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та встановлює новий строк виконання.

У разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин виконавець у тому самому порядку накладає на нього штраф у подвійному розмірі та звертається до органів досудового розслідування з повідомленням про вчинення кримінального правопорушення

31. Порядок виконання судових рішень визначений, окрім Закону України «Про виконавче провадження», ще й в Інструкції з організації примусового виконання рішень, затвердженій наказом Міністерства юстиції України від 02 квітня 2012 року № 512/5 (далі - Інструкція № 512/5).

32. Так, у розділі IX Інструкції № 512/5 наведено порядок виконання рішень немайнового характеру, у тому числі рішення про встановлення побачення з дитиною у час та місці побачення стягувача з дитиною.

33. Відповідно до п.п. 8, 9 розділу IX Інструкції № 512/5 державний виконавець здійснює перевірку виконання боржником рішення про встановлення побачення з дитиною у час та місці побачення стягувача з дитиною, визначені рішенням або державним виконавцем.

У разі невиконання без поважних причин боржником рішення про встановлення побачення з дитиною державний виконавець здійснює заходи примусового виконання рішення, передбачені частиною третьою статті 64-1 Закону.

У разі повторного невиконання без поважних причин боржником рішення про встановлення побачення з дитиною державний виконавець здійснює заходи примусового виконання рішення, передбачені частиною четвертою статті 64-1 Закону №1404-VIII.

При кожному наступному невиконанні боржником зазначеного рішення державний виконавець вносить постанову про накладення на боржника штрафу у розмірі, визначеному частиною четвертою статті 64-1 Закону №1404-VIII.

VI. Висновок Верховного Суду

34. Відповідно до частин другої та третьої статті 242 Кодексу адміністративного судочинства України законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права, а обґрунтованим - рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи.

35. Згідно частини 1 статті 9 КАС України розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

36. Згідно з пунктом 3 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України одним із принципів адміністративного судочинства є змагальність сторін, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі. Дотримання цього принципу вимагає від суду, який розглядає адміністративну справу, встановлення фактичних обставин справи, навіть якщо на них немає посилання сторін в їх доводах чи запереченнях, з витребуванням відповідних доказів в тому числі із власної ініціативи, що обумовлюється публічним характером спору в адміністративній справі.

37. Під час ухвалення рішення суд вирішує, зокрема, чи мали місце обставини (факти), якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються; чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження (стаття 244 Кодексу адміністративного судочинства України).

38. Оскаржувані рішення суду першої та апеляційної інстанції вказаним вимогам не відповідають.

39. Аналізуючи наведені положення законодавства в контексті цієї справи потрібно зауважити, що накладення штрафу за невиконання рішення, що зобов'язує боржника до вчинення певних дій, є видом юридичної відповідальності боржника за невиконання покладеного на нього зобов'язання (виконати судові рішення).

40. Така відповідальність настає за умови, що судові рішення не виконано з поважних причин і в строк, встановлений державним виконавцем. Тобто, даючи оцінку тому чи правомірно на боржника наклали штраф за невиконання/повторне невиконання судового рішення потрібно з'ясувати часові рамки, в межах яких боржник мав вчинити певні дії (за виконавчим листом) і в чому причина невиконання судового рішення у відведений йому строк. У цьому зв'язку варто зауважити, що сам факт невиконання судового рішення у визначений строк без з'ясування і оцінки причин цього невиконання не може вважатися підставою для відповідальності боржника відповідно до статті 75 Закону № 1404-VIII.

41. Поважність причин невиконання судового рішення оцінюється у кожному конкретному випадку через призму того, наскільки це (об'єктивно) перешкодило виконати судові рішення.

42. Повторним невиконанням судового рішення в розумінні ст. 64-1 Закону №1404-VIII є встановлений відповідним актом факт кожного наступного невиконання боржником судового рішення після складення акту про невиконання такого рішення вперше та винесення відповідної постанови про накладення штрафу за невиконання судового рішення без поважних причин.

43. Як вбачається з матеріалів справи, відносно ОСОБА_1 відповідачем було прийнято постанову про накладення штрафу за повторне невиконання рішення суду без поважних причин у встановлений строк.

44. Разом з тим, судами попередніх інстанцій не встановлено наявності факту відсутності поважних причин невиконання позивачем рішення суду у встановлений строк. Також не встановлено чи дійсно боржником до Шевченківського районного відділу державної виконавчої служби міста Києва Головного територіального управління юстиції у місті Києві подавалося клопотання про відкладення виконавчих дій із обґрунтування про неможливість їх проведення з додаванням на підтвердження цього листа Київського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді від 23 квітня 2019 року № 06/0428 та висновку судово-психіатричного експерта № 9 від 12 лютого 2019 року, та чи були вказані документи отримані та досліджені відповідачем.

45. Не надано правової оцінки вказаним документам та їх змісту і судами попередніх інстанцій.

46. Також, судами попередніх інстанцій було встановлено, що мотивами винесення оскаржуваної постанови державного виконавця було те, що позивачем не було забезпечено явки малолітньої дитини 20 травня 2019 року о 15:00 годині до Міського центру дитини, відповідно до акту державного виконавця від 20 травня 2019 року.

47. Разом з тим, матеріали справи вказаного акту не містять та судами попередніх інстанцій вказаний акт у відповідача не витребувався. Натомість, позивач стверджує, що підставою для винесення постанови від 21 травня 2019 року про накладення штрафу в розмірі 3400 грн. 00 коп. став встановлений державним виконавцем факт невиконання рішення суду 21 травня 2019 року. При цьому, оскільки рішення суду має виконуватись щопонеділка, а 21 травня 2019 року припало на вівторок, вихід державного виконавця у цей день за місцем виконання рішення та встановлення відповідним актом факту виконання чи невиконання рішення не відповідає вимогам чинного законодавства.

48. Разом з тим, судами першої та апеляційної інстанції вказані обставини взагалі не були досліджені та не надані оцінки вказаним розбіжностям, зокрема, не досліджено акту державного виконавця, на підставі якого було винесено оскаржувану постанову про накладення штрафу на позивача, що позбавляє суд касаційної інстанції можливості надати правову оцінку висновкам суду у цій частині.

49. Крім того, скаржник зазначає, що під час вчинення виконавчих дій та складання акту державного виконавця, державним виконавцем Ковальчуком Д.О. не залучалося понятих чи свідків для підтвердження чи спростування зафіксованих в акті даних, чому також суди попередніх інстанцій не надали оцінки.

50. Із матеріалів справи вбачається, що державним виконавцем накладено штраф у розмірі 3400 грн., що свідчить про повторність невиконання позивачем рішення суду. Однак судами першої та апеляційної інстанції не досліджувався факт повторності невиконання рішення суду та правомірності накладення штрафу.

51. В зв'язку з вказаними обставинами, Верховний Суд вважає висновки судів попередніх інстанцій передчасними, оскільки, суди першої та апеляційної інстанції взагалі не досліджували дотримання процедури складання постанови про накладення штрафу.

52. Наведене дає підстави стверджувати про нежиття належних заходів щодо офіційного з'ясування обставин справи.

53. Оскільки вказані обставини та фактичні дані залишилися поза межами дослідження судів першої та апеляційної інстанції, тому з урахуванням повноважень касаційного суду (які не дають касаційній інстанції права досліджувати докази, встановлювати та визнавати доведеними обставини, що не були встановлені в судовому рішенні) відсутня можливість перевірити Верховним Судом правильність його висновків в цілому по суті спору.

54. Згідно з частинами першою, другою статті 341 Кодексу адміністративного судочинства України суд касаційної інстанції переглядає судові рішення в межах доводів та вимог касаційної скарги та на підставі встановлених фактичних обставин справи перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права.

55. Суд касаційної інстанції не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншими, збирати чи приймати до розгляду нові докази або додатково перевіряти докази.

56. Враховуючи, що суд касаційної інстанції відповідно до частини 2 статті 341 КАС України не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні суду чи відхилені ним, вирішувати питання про достовірність того чи іншого доказу, колегія суддів дійшла висновку, що відповідно положень частин другої-четвертої статті 353 КАС рішення судів попередніх інстанцій в цій справі необхідно скасувати з направленням справи на новий розгляд до суду першої інстанції.

57. Під час нового розгляду справи судам слід дати юридичну оцінку вказаним обставинам та в залежності від встановленого, правильно застосувати до спірних правовідносин норми матеріального права та постановити рішення відповідно до вимог статті 242 Кодексу адміністративного судочинства України.

VII. Судові витрати

58. З огляду на результат касаційного розгляду, суд не вирішує питання щодо розподілу судових витрат.

ПОСТАНОВИВ:

1. Касаційну скаргу ОСОБА_1 задовольнити частково.

2. Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 14 червня 2019 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 15 серпня 2019 року у справі № 640/9234/19 скасувати і направити справу на новий розгляд до Окружного адміністративного суду міста Києва.

Постанова набирає законної сили з дати її прийняття, є остаточною та оскарженню не підлягає.

Головуючий

О. А. Губська

Судді

Л.О. Єресько

В. М. Соколов